

GRYBAS

TIKRINAMI PASIEKIMAI:

I testo dalis

- 2.4. Skaityti grožinės literatūros tekštą, savarankiškai kelti teksto klausimus, nusakyti temą ir pagrindines idėjas, veikėjus, veiksmo vietą ir veiksmą.

II testo dalis

- 3.7. Taisyklingai, pagal išmoktas taisykles, iš tikslingai vartoti veiksmažodžius.

III testo dalis

- 3.3. Tikslingai kurti gyvūno, daiktą aprašymą.

I dalis. TEKSTO SUVOKIMAS

Atidžiai perskaityk pasaką ir atlik užduotis.

Grybas, kuris čiaudi

Per vasarą saulė kaitino, šildė žemę ir pagaliau pavargo. Pailsusi kasdien vis žemiau ir žemiau beužkopdavo į dangaus mėlynę. Žemė taip pat apsigaudavo. Naktį ji apsigaudavo pilka rūko skara ir taip snausdavo iki velyvo pusiaudienio. Tamsūs medžių šešeliai vis tąso ir pasidarė šalti. Atėjo ruduo ir gelto lapai. Paukščiai būriavosi ir liūdnai klykavo. Pamiškėje lieknutė smilga dairėsi po pievą ir iškelusi mažą šluotelę vis mojavo. Šalia jos staiga pradėjo krauti pumpurą mėlynžiedė laukinė našlaitė.

- Aš žydėsiu! – ištarė gėlytė.
- Taip vėlai? – nustebusi palinko prie jos smilga.
- Na ir kas? – išskleidė žiedlapius našlaitė. – Tegu šalnos kandžiojasi. Aš jų nebijau. Atbēgs čia maža mergytė ir jai padovanosiu žydrą dangaus žiedą.
- Mane jau diegliai varsto! Labai kojas gelia! – sudejavo samana.
- Tik pažvelk žemyn! Tau ne diegliai kojas varsto, o baltas grybas tave verčia. Ar nematai, kad jis dygsta? Linksmiau bus visiems kartu! – džiaugėsi našlaitė.

– Bet tas grybas man šoną spaudžia! – sušuko samana. – Toks storas ir vis dar pučiasi. Aš žinau, kad visi grybai beširdžiai. Jie vienadienai ir žiūri, kad tik jiems būtų vietas.

– Turėk kantrybės! – guodė našlaitė. – Tas grybas nuostabiai baltas ir gražus. Nepyk! Atbēgs vai-kai grybauti ir išraus jį.

- Ar aš tikrai labai gražus? – staiga prašneko grybas.
- Esi Baltas kaip sniegas! Man dar niekada neteko matyti tokio balto grybo, – atsakė našlaitė.
- Tokių kaip jis pridygusi pilna pieva, – šyptelėjo smilga.

Netrukus atgužėjo su pintinėlėmis vaikai. Šūkaudami jie puolė rinkti baravykų, ūmėdžių, raudonikių, voveraičių, kelmučių, rudmésių.

– O tokius kaip šitas baltas tai jie kojomis spardo, – ištarė smilga.

– Šungrybis? Aš taip ir galvojau, kad toks, – palingavo galvą samana... – Dabar jau ir aš pažstu. Ji vadina pumpotaukšliu! Oi, kokia nelaimė, kad jis taip arti manęs...

Visos trys žolytės susiglaudė į krūvą, kad atsilaikytų prieš tą storulį.

– O kaip dabar aš atrodau? – po kiek laiko prašneko grybas.

– Gerokai patamsėjai. Man atrodo, kad išvirkščiaiš kailiniaiš apsivilkai, – pasakė našlaitė ir nusisuko.

– Apū! – nusičiaudėjo staiga pumpotaukšlis. Ir iš jo viršugalvio kaip iš pypkės pasipylė rusvi dūmai.

– Gelbėkit! – émė balsu šaukti samana.

– Apči! – dar smarkiau nusičiaudėjo grybas, ir žolytėms pasirodė, kad jo išpūsti dūmai aptemdė saulę.

– Kam subjaurojai mano gražuji žiedą? Ką aš tau blogo padariau? – pravirko našlaitė.

– Tavo lapas mane palietė, apči! – vėl dūmų debesėlis pasirodė.

– Begëdi! Koks piktas šungrybis tu esi! – ašarodama virpėjo smilga. Ji atrodė lyg būtų dulkėmis apiberta.

– Apči! Apči! – įsismaginės čiaudėjo kadaise baltas, našlaitės išgirtas grybas.

Aplink jį ratu pajudo ir nuleido galvas žolės. Greit gruodas sukaustė žemę. Visos gélės užmigo giliu žiemos miegu. Paskutinį kartą nusičiaudėjės supliuško ir pumpotaukšlis.

TEKSTO SUVOKIMO UŽDUOTYS

1. Kuriuo metų laiku vyksta veiksmas? Atsakymą pažymėk.

1 taškas

- a) žiemą
- b) pavasarį
- c) rudenį
- d) vasarą

2. Remdamasis tekstu nurodyk 3 rudens pozymius.

2 taškai

3. Kodėl našlaitė džiaugėsi išvydusi dygstantį grybą? Nurodyk 2 priežastis.

2 taškai

4. Kodėl ant grybo pyko samana?

1 taškas

5. Kas guodė samaną? Atsakymą pažymėk.

1 taškas

- a) grybas
- b) vaikai
- c) našlaitė
- d) medžiai

6. Išvardyk, kokius grybus rinko vaikai.

2 taškai

7. Kaip grybą apibūdino našlaitė? Atsakymą pažymėk.

1 taškas

- a) nuostabiai baltas ir piktas
- b) nuostabiai baltas ir gražus
- c) didelis, storas ir rudas
- d) linksmas ir didelis

8. Kodėl vaikai neėmė gražuolio grybo?

1 taškas

9. Kodėl nerimavo samana, smilga ir našlaitė?

1 taškas

10. Paaiškink, kaip supranti pasakymą „Greit gruodas sukaustė žemę“.

1 taškas

11. Kaip keitėsi našlaitės nuotaika? Kodėl?

2 taškai

12. Kuris kūrinio veikėjas tau patiko labiausiai? Kodėl?

2 taškai

Galėjai surinkti 17 taškų. SURINKAI _____